

Wymagania edukacyjne z uwzględnieniem efektów kształcenia i kryteriów weryfikacji niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych zajęć edukacyjnych

Specjalizacja barmańsko-baristyczna - klasa III

Wymagania opracowano na podstawie tematów realizowanych w ramach przedmiotu.

Organizacja pracy, bezpieczeństwo i higiena w pracowni barmańsko-baristycznej

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
- zna regulamin pracowni i podstawowe zasady BHP - wymienia zasady utrzymania porządku na stanowisku - rozpoznaje podstawowe zagrożenia w pracy barmana - zna pojęcie ergonomii pracy - wie, że należy kontrolować daty przydatności produktów	- wyjaśnia podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy - opisuje czynności związane z przygotowaniem stanowiska - rozdziela zasady czyszczenia sprzętu, blatów i szkła - wskazuje skutki nieprzestrzegania regulaminu pracowni - wykonuje proste czynności porządkowe zgodnie z instrukcją	- organizuje stanowisko pracy zgodnie z zasadami BHP i ergonomii - stosuje zasady higieny osobistej i produkcyjnej - kontroluje daty przydatności i stan opakowań artykułów spożywczych - dobiera kolejność czynności podczas przygotowania stanowiska - wyjaśnia znaczenie czystości i porządku dla jakości obsługi	- analizuje zagrożenia występujące w pracowni i dobiera sposoby ich ograniczania - samodzielnie planuje organizację stanowiska przed wykonaniem zadania - uzasadnia potrzebę przestrzegania procedur sanitarnych - ocenia poprawność przygotowania stanowiska pracy - reaguje na nieprawidłowości związane z bezpieczeństwem i higieną	- proponuje usprawnienia organizacji stanowiska pracy - samodzielnie instruuje innych w zakresie BHP, higieny i ergonomii - analizuje sytuacje problemowe związane z jakością i bezpieczeństwem - wykazuje ponadprogramową znajomość zasad pracy w barze i kawiarni - dba o wzorcowy poziom czystości, porządku i kultury pracy

Standardy, jakość i organizacja zadań w gastronomii

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
- zna pojęcie standardu i procedury wewnętrznej - wymienia przykłady dokumentów i zasad obowiązujących w lokalu - zna podstawowe pojęcie jakości w obsłudze barowej - wymienia proste czynności wykonywane przed, w trakcie i po pracy - wie, że zadania należy wykonywać w ustalonej kolejności	- opisuje znaczenie procedur zarządzania jakością w barze - wyjaśnia, dlaczego należy przestrzegać standardów wewnętrznych - z pomocą nauczyciela ustala kolejność wykonywania prostych zadań - wskazuje podstawowe elementy kontroli jakości produktów i obsługi - rozdziela obowiązki związane z przygotowaniem i zakończeniem pracy	- planuje kolejność wykonania typowych zadań na stanowisku barowym - stosuje poznane procedury i standardy wewnętrzne - kontroluje jakość wykonywanych czynności zgodnie z instrukcją - wyjaśnia rolę powtarzalności w gastronomii - wskazuje błędy organizacyjne i proponuje proste sposoby ich poprawy	- samodzielnie organizuje pracę w oparciu o procedury jakości - uzasadnia wpływ standardów na bezpieczeństwo gościa i wizerunek lokalu - analizuje kolejność zadań pod kątem czasu, jakości i higieny - rozwiązuje typowe problemy wynikające z nieprawidłowej organizacji pracy - ocenia jakość wykonania zadania według przyjętych kryteriów	- tworzy własne propozycje usprawnienia procedur i standardów pracy - wykazuje wysoką samodzielność w planowaniu zadań zespołu - przewiduje skutki organizacyjne błędów w pracy baru - prezentuje wiedzę wykraczającą poza program zajęć - konsekwentnie dąży do wysokiej jakości obsługi i efektu końcowego

Współpraca w zespole oraz obsługa gości

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
- zna podstawowe zasady komunikacji w zespole - wymienia osoby współpracujące z barmanem w lokalu - zna podstawowe zwroty grzecznościowe używane wobec gościa - wie, że barman i barista wpływają na atmosferę lokalu - rozpoznaje sytuacje wymagające pomocy nauczyciela lub przełożonego	- opisuje zasady przekazywania informacji w barze - wyjaśnia podstawowe zasady etykiety w obsłudze gościa - wskazuje sposoby pomagania gościowi przy wyborze dań i napojów - omawia rolę barmana i baristy w budowaniu pozytywnej relacji z klientem - wykonuje proste czynności obsługowe z pomocą nauczyciela	- komunikuje się z zespołem w sposób jasny i uprzejmy - stosuje zasady etykiety podczas symulowanej obsługi gościa - udziela podstawowych informacji o napojach i dodatkach - współpracuje z kelnerami, kuchnią i kierownikiem w typowych sytuacjach - dobiera sposób komunikacji do sytuacji obsługowej	- rozwiązuje typowe problemy komunikacyjne w zespole i w kontakcie z gościem - uzasadnia znaczenie kultury osobistej w pracy barmana i baristy - samodzielnie proponuje napój lub dodatek zgodnie z potrzebami gościa - dba o profesjonalny język, postawę i atmosferę obsługi - analizuje wpływ komunikacji na jakość	- prezentuje wzorcową kulturę obsługi i komunikacji zawodowej - samodzielnie prowadzi symulowaną rozmowę z wymagającym gościem - proponuje rozwiązania poprawiające współpracę zespołu - stosuje elementy sprzedaży doradczej bez naruszania zasad etyki - inspiruje innych do wysokiego standardu obsługi

Towaroznawstwo napojów, kawy i dodatków

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
- zna podstawowe grupy napojów alkoholowych i beزالkoholowych - wymienia podstawowe rodzaje kawy - zna pojęcia arabica, robusta i mieszanka kawowa - wymienia przykładowe dodatki do napojów - zna podstawowe składniki napojów mieszanych	- charakteryzuje podstawowe rodzaje napojów alkoholowych i beزالkoholowych - opisuje ogólnie historię kawy i jej znaczenie w gastronomii - rozdziela arabikę, robustę i mieszanki kawowe - wymienia owoce, syropy i przyprawy stosowane w napojach - wskazuje składniki główne i dodatkowe napojów mieszanych	- porównuje wybrane rodzaje napojów pod względem zastosowania w barze - wyjaśnia znaczenie kawy w kulturze gastronomicznej - dobiera dodatki do podstawowych napojów i prostych kompozycji - omawia rolę składników głównych i dodatkowych w napojach mieszanych - stosuje podstawową terminologię towaroznawczą	- analizuje właściwości składników i dobiera je do oczekiwanego efektu smakowego - uzasadnia wybór określonego rodzaju kawy lub dodatku - charakteryzuje wpływ surowców na smak, aromat i wygląd napoju - wyjaśnia znaczenie jakości surowców w pracy barmana i baristy - interpretuje informacje podane na opakowaniach produktów	- samodzielnie poszerza wiedzę o napojach, kawie i dodatkach - proponuje nietypowe, uzasadnione połączenia smakowe - prezentuje wysoką świadomość jakości i pochodzenia surowców - przekazuje innym uczniom dodatkowe informacje towaroznawcze - wykorzystuje wiedzę towaroznawczą w twórczych zadaniach praktycznych

Przyjmowanie, magazynowanie i kontrola surowców

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
- zna podstawowe zasady przyjmowania towarów do baru - wymienia przykłady surowców i półproduktów wymagających właściwego przechowywania - wie, że należy sprawdzać stan towaru i opakowania - zna podstawowe warunki magazynowania produktów - rozpoznaje produkty nieprzydatne do użycia	- opisuje czynności wykonywane podczas przyjmowania towarów - wyjaśnia znaczenie temperatury, czystości i zabezpieczenia produktów - z pomocą nauczyciela kontroluje daty przydatności i stan opakowań - wskazuje zasady rotacji zapasów - omawia skutki niewłaściwego magazynowania	- samodzielnie sprawdza podstawowe parametry przyjmowanego towaru - stosuje zasadę pierwsze weszło - pierwsze wyszło - dobiera warunki przechowywania do rodzaju surowca lub półproduktu - dokumentuje proste czynności kontrolne zgodnie z poleceniem - wyjaśnia wpływ magazynowania na bezpieczeństwo i jakość napojów	- analizuje niezgodności podczas przyjmowania i przechowywania towarów - proponuje działania korygujące w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości - uzasadnia znaczenie prawidłowej gospodarki magazynowej w barze - ocenia ryzyko użycia produktu o niepewnej jakości - organizuje magazynowanie zgodnie z zasadami bezpieczeństwa żywności	- opracowuje propozycje usprawnienia kontroli surowców i zapasów - samodzielnie przewiduje problemy wynikające z błędów magazynowych - wykazuje ponadprogramową wiedzę o bezpieczeństwie żywności - dba o wzorcową dokładność dokumentowania i kontroli - wspiera innych uczniów w prawidłowej organizacji surowców

Maszyny, urządzenia, sprzęt, szkło i narzędzia barmańsko-baristyczne

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
- rozpoznaje podstawowe maszyny i urządzenia stosowane w barze - wymienia drobny sprzęt barmański - zna podstawowe elementy ekspresu kolbowego i młynka - wymienia przykładowe rodzaje szkła do napojów - wie, że sprzęt należy dobierać do rodzaju zadania	- opisuje przeznaczenie podstawowych urządzeń i narzędzi barmańskich - z pomocą nauczyciela posługuje się drobnym sprzętem barmańskim - wyjaśnia podstawowe zasady obsługi ekspresu kolbowego i młynka - dobiera szkło do prostych napojów według instrukcji - omawia zasady bezpiecznego użytkowania sprzętu	- poprawnie dobiera sprzęt i narzędzia do przygotowania wybranych napojów - posługuje się drobnym sprzętem zgodnie z jego przeznaczeniem - wykonuje podstawowe czynności przy ekspresie kolbowym i młynku - dobiera szkło do podawania napojów z uwzględnieniem ich rodzaju - czyści i porządkuje sprzęt po wykonanym zadaniu	- samodzielnie organizuje zestaw sprzętu potrzebny do wykonania zadania - uzasadnia dobór szkła, narzędzi i urządzeń do konkretnego napoju - przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas pracy z urządzeniami - rozpoznaje typowe błędy w obsłudze sprzętu i potrafi je skorygować - ocenia wpływ doboru narzędzi na jakość i estetykę napoju	- wykazuje bardzo dobrą znajomość zastosowania sprzętu barmańskiego i baristycznego - proponuje alternatywne narzędzia lub rozwiązania technologiczne - samodzielnie instruuje innych w zakresie bezpiecznej obsługi sprzętu - dba o wzorcową organizację, czystość i konserwację wyposażenia - stosuje wiedzę o sprzęcie w zadaniach twórczych i problemowych

Tab. Kryteria oceniania według poziomu opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych

Ocena	Poziom opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych
1 (niedostateczna)	poniżej 30% wymagań
2 (dopuszczająca)	30 - 49% wymagań
3 (dostateczna)	50 - 69% wymagań
4 (dobra)	70 - 89% wymagań
5 (bardzo dobra)	90 - 95% wymagań
6 (celująca)	96 - 100% wymagań

Źródło: opracowanie własne

Tabela. Opisowe kryteria oceniania w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu przedmiotu specjalizacja barmańsko-baristyczna

Ocena	Kryteria
1 (niedostateczna)	Uczeń: - nie rozumie poleceń nauczyciela dotyczących pracy w pracowni barmańsko-baristycznej; - nie zapamiętuje podstawowych pojęć, zasad BHP, higieny i organizacji stanowiska; - odrzuca pomoc nauczyciela i kolegów podczas ćwiczeń praktycznych; - nie wykonuje poleceń, ćwiczeń oraz zadań praktycznych; - nie uczestniczy w pracy zespołowej; - nie prowadzi zeszytu przedmiotowego, dokumentacji lub portfolio ćwiczeń.
2 (dopuszczająca)	Uczeń: - częściowo rozumie polecenia nauczyciela; - zapamiętuje podstawowe wiadomości i odtwarza je z pomocą nauczyciela; - rozpoznaje podstawowe pojęcia, sprzęt, surowce i zasady pracy; - wykonuje z pomocą nauczyciela proste czynności organizacyjne, obsługowe lub technologiczne; - uczestniczy w wykonywaniu zadań w zespole; - prowadzi zeszyt przedmiotowy, dokumentację lub portfolio ćwiczeń.
3 (dostateczna)	Uczeń: - rozumie polecenia i instrukcje; - zapamiętuje podstawowe wiadomości i odtwarza je samodzielnie; - rozumie omawiane zagadnienia z zakresu pracy barmana i baristy; - samodzielnie i poprawnie wykonuje proste ćwiczenia oraz zadania praktyczne; - stosuje podstawowe zasady BHP, higieny, obsługi gościa i organizacji stanowiska; - aktywnie uczestniczy w wykonywaniu zadań w zespole; - systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy, dokumentację lub portfolio.
4 (dobra)	Uczeń: - rozumie polecenia i instrukcje oraz wykonuje je w sposób uporządkowany; - zna omawiane na lekcjach zagadnienia i prezentuje je logicznie oraz spójnie; - potrafi wyjaśniać zasady organizacji pracy, obsługi gościa i przygotowywania napojów; - formułuje wnioski po wykonanych ćwiczeniach; - uczestniczy w dyskusjach, przedstawia własną opinię i używa argumentów; - aktywnie uczestniczy w lekcjach; - poprawnie i sprawnie wykonuje ćwiczenia oraz zadania praktyczne; - stosuje zdobyte umiejętności w typowych sytuacjach zawodowych; - systematycznie i starannie prowadzi zeszyt przedmiotowy, dokumentację lub portfolio.
5 (bardzo dobra)	Na ocenę bardzo dobrą uczeń powinien spełnić kryteria jak na ocenę dobrą oraz dodatkowo: - posiada bogate wiadomości z zakresu wszystkich treści nauczania; - wykazuje zainteresowanie dodatkowymi źródłami informacji dotyczącymi barmaństwa, baristyki i obsługi gościa; - samodzielnie poszukuje informacji w różnych źródłach oraz je selekcjonuje;

	• twórczo rozwiązuje problemy pojawiające się podczas ćwiczeń praktycznych; • dba o wysoką estetykę, jakość i bezpieczeństwo wykonywanych zadań; • potrafi koordynować pracę zespołu.
6 (celująca)	Na ocenę celującą uczeń powinien spełnić kryteria jak na ocenę bardzo dobrą oraz dodatkowo: • zdobywa dodatkową wiedzę z zakresu omawianych zagadnień i przekazuje ją innym uczniom; • podejmuje się indywidualnie lub zespołowo wykonania dodatkowych zadań rozszerzających program nauczania; • proponuje własne rozwiązania organizacyjne, receptury lub sposoby prezentacji napojów; • wykazuje szczególną samodzielność, dokładność i kulturę pracy w sytuacjach typowych oraz problemowych.

Źródło: opracowanie własne